

ОЦІНЮВАННЯ ВИХОВАНOSTI СОЦІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НА ОСНОВІ КВАЛІМЕТРИЧНОГО ПІДХОДУ

Капустіна О.І.

Сучасний етап розвитку освіти загалом та вищої зокрема в Україні переживає глибинну трансформацію, спричинену якісними перетвореннями в суспільстві, світовими процесами глобалізації та інтеграції.

Так, А. Харківська акцентує увагу на якісних змінах у системі вищої освіти, викликаних соціально-економічними, політичними, соціокультурними процесами як в Україні, так і у світі [5, с. 94].

У зв'язку з цим, висуваються нові вимоги не лише до здійснення освітньої діяльності в закладі вищої освіти, але й до визначення його ефективності, що передбачає застосування науково-обґрунтованих методів оцінювання.

Проблема використання ефективних підходів до здійснення процедури оцінювання в освітньому процесі не нова для вітчизняної педагогічної науки. Пошуку таких підходів присвячені праці багатьох учених, зокрема: Г. Пономарьової, А. Харківської, О. Гезей, С. Сисоєвої, Т. Кристопчук, О. Бондар, А. Семенової, М. Смирнової, Г. Кравченко, О. Ляшенко та ін.

Зокрема, О. Гезей [1, с. 218] ґрунтовно вивчено проблему оцінювання в освітній галузі. Вченою узагальнено такі поняття як «контроль» та «оцінювання». Дослідниця визначає, що за формою контроль та оцінювання – це самостійні управлінські функції, які спрямовані на перевірку стану об'єкта; за сутністю – це отримання зворотного зв'язку про хід і результати виконання посадових обов'язків; за призначенням – це основа для прийняття управлінського рішення на підставі аналізу отриманої інформації.

О. Ляшенко [3, с. 6] та ін. зазначають, що оцінювання може відбуватись у різних формах: як суб'єктивне висловлювання уявлень певної особи (вердикт) про властивості оцінюваного об'єкта; як аргументоване судження про певні властивості об'єкта оцінювання на основі структурованої його оцінки за певними критеріями і показниками; як висновок щодо відповідності властивостей об'єкта оцінювання певному еталону, стандарту, нормам тощо; як аналітичне дослідження стану і процесу розвитку об'єкта оцінювання.

Отже, головною метою оцінювання є отримання інформації щодо сформованості тих або інших параметрів об'єкта, вивчення його стану з метою вдосконалення.

Такими параметрами можуть виступати певні критерії, що дозволяють оцінити якість освітньої діяльності та її результати.

Г. Пономарьова [6, с. 222] критеріями оцінювання називає ступінь визначення рівня засвоєння знань, сформованості навичок і вмінь.

Останнім часом у педагогічній практиці використовується кваліметричний підхід до оцінювання, який досить детально висвітлений у роботах Г. Дмитренко, О. Ануфрієвої, Т. Бурлаєнко, В. Медвідь, О. Касьянкової, А. Шегедої, Н. Ляшової, С. Помирчі та ін.

Г. Дмитренко [2, с. 41] та ін. наголошують на тому, що реалізація в системі освіти кваліметричного підходу сприяє підвищенню якості реалізації програм освіти, якості професійної підготовленості випускників.

Досліджуючи проблему реалізації кваліметричного підходу під час педагогічної практики Н. Ляшова, С. Помирча [4, с. 69] наголошують на тому, що на сучасному етапі даний підхід активно набирає розвитку, бо зорієнтований на кількісний опис якості результатів практичної діяльності.

З огляду на вищезазначене, вважаємо за доцільне для оцінювання вихованості соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти використовувати кваліметричний підхід, оскільки він надає можливість точно

описати основні характеристики досліджуваних об'єктів, що передбачає застосування відповідної кваліметричної моделі. Впровадження кваліметричної моделі дозволить не лише отримати загальну оцінку рівня вихованості соціальних цінностей у майбутніх педагогів дошкільної освіти, але й з'ясувати конкретні показники, за якими рівень вихованості соціальних цінностей потребує підвищення.

Література

1. Гезей О. М. Оцінювання сформованості дидактичної компетентності вчителя початкових класів. *Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти*. 2010. № 26 (30). С. 216–222.
2. Кваліметрія в управлінні: гуманістичний контекст / за ред. Г. А. Дмитренка. Київ : Аграрна освіта, 2016. 335 с.
3. Ляшенко О. І., Лукіна Т. О., Булах І. Є., Мруга М. Р. Методика і технології оцінювання діяльності загальноосвітнього навчального закладу : посібник. Київ, 2012. 160 с
4. Ляшова Н. М., Помирча С. В. Реалізація кваліметричного підходу під час педагогічної практики майбутніх учителів початкових класів. *Професіоналізм педагога : теоретичні й методичні аспекти*. 2018. № 8 (1). С. 68-81.
5. Харківська. А. А. Сутність педагогічного моніторингу якості виховного процесу у вищих педагогічних навчальних закладах. *Обрії*. 2013. № 2. С. 92-95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/obrii_2013_2_32 (Дата звернення 29.09.20).
6. Пономарьова Г. Ф. Система виховної роботи у вищих педагогічних навчальних закладах : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.07 / Пономарьова Галина Федорівна ; Східноукр. нац. ін-т імені Володимира Даля. Сєверодонецьк, 2016. 540 с.